

Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiititaliaat
/MAANI

§ 8, imm. 3-mut (UPA2024/17-imi Naligiisitaaneq assiginngisitsinnginnissarlu pillugit Inatsisartut inatsisisattut siunnersummi) Siumup siunnersuutaata qanoq ililluni inatsisisattut siunnersummut ilanngunneqarsinnaanera pillugu nassuaat, taamaalilluni suliffeqarfeqarfimmi kalaallisut oqaluttut assiginngisitsivigineqannginniassammata.

19-05-2024

Suliap nr. 2023-3500

Postboks 930
3900 Nuuk

Oqarasuaat (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: asn@nauq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Asasara Anders Olsen, Inatsisinut Ataatsimiititaliap siulittaasua

Ataani atsiortunga, § 8, imm. 3-mut Siumup siunnersuutaata inatsisisattut siunnersummut ilanngunneqarsinnaanera pillugu nassuaasinnaagama maannangaaq ataatsimiitsitaliarlu qutsaviginiarpassi, taamaalilluni kalaallisut oqaluttut suliffeqarfeqarfimmi assiginngisitsivigineqannginniassammata.

Siumup allannguutissatut siunnersuutaanut tunngatillugu kiisalu allannguutissami siunertarineqartup inatsimmi ilanngunneqarsinnaaneranut periarfissat naliliiffingeqarnerat pillugu inatsisisattut siunnersummi § 8 ataani paasiniaqqissaarneqassaaq.

Inatsisisattut siunnersuut massakkut piusoq

§ 8, imm. 3, massakkut oqaasertaliorneqarnermi ima oqaasertaqarpoq:

” Imm. 3. 4-miit 7 ilanngullugu § 15 apeqqutaatinnagit, atorfinitstaanermi atugassarititaasuni kalaallisut oqaatsit atorneqarnissaat pillugu aalajangiinissamut Inatsisartut inatsisaat manna akornusiinngilaq.”

Aalajangersakkamut oqaaseqaatini allassimavoq:

” Imm. 3-mut

§ 4 apeqqutaatinnagu, oqaatsinut piumasaqaatinik aalajangersimasunik aalajangersaanissamut inatsit manna akornusiinngilaq, assersuutigalugu atorfinitstsinerit ilaanni, tassani atorfik pineqartoq suliffigisimnaassagaanni qinnuteqartup kalaallisut oqalussinnaanissaa tunngavilersorneqarpat aamma naleqquttuuppat.”

Qinnuteqartut atorfillillu kalaallisut oqalussinnaanissaat pillugu piumasaqaateqartoqarsinnaanera, § 8, imm. 3-p massakkut ilusilersorneqarnerata akornusinngilaa. Atorfinnut amerlasuunut – suliamut tunngatillugu tunngavilersorneqartillugu aamma naleqquttuutillugu, atorfinitstsineqartup

suliffimmik pineqartumik sularisinnaanissaanut kalaallisut oqalussinnaanissaa erseqippoq, aamma qinnuteqartut kalaallisut oqaluttuunissaat pillugu piumasaqaateqarneq piissusissamisoorluni. Illuatungaanili, sulisitsisut, tamanna atorfimmut sorianut tunngatillugu tunngavilersugaappat aamma naleqquttuuppat, oqaatsit allanit pillugit piumasaqaateqarsinnaanerat, oqaasertaliornerup massakkut atorneqartup ammaappa. Uani assersuutigalugu silaannakkut angallannermi atorfiiq eqqarsaatigineqarput, tassani isumannaallisaaneq eqqarsaatigalugu tuluttut oqalussinnaanissaat ilisaqqunnartumik piusariaqartinneqarluni, imaluunniit tuluttut oqalunnerup suliffeqarfimmi ataatsimoorussamik oqaaserineqarnera pissutigalugu. Eqqarsaatigisassat taakku, missiliuummi massakkut saqqummiunneqartumi oqimaaqatigiissinneqarnissaat anguniarneqarpoq.

Siumup allannguutissatut siunnersuuta

§ 8, imm. 3-mut Siumut oqaasertaliussassanik allanik siunnersuuteqarpoq

"Imm. 3. Inatsisartut inatsisaat una §§ 4-7 aamma 15 apeqqutaatinngagit atorfegarnermi oqaatsit pillugit ilaatigut piumasaqaatinik aalajangersaanissamut akornutaanngilaq."

Tulliuttuni oqaatsimi "aalajangersaaneq"-mi "atorfinititsineq"-rup pineqarnera tunngavigineqarpoq.

Siunnersuummi imm. 3-mut oqaaseqaatini allassimavoq:

"Inatsit naapertorlugu § 4-mi allassimasut apeqqutaatinngagit, atorfimmut qinnuteqartumut kalaallisut oqaasilinnut salliutitsinermut inatsit akornutaassanngilaq, soorluttaaq kalaallisut oqaatsit pillugit sulisumut atugassatigut assigiinngisitsisoqassanngitsoq."

Assigiinngisitsinnginnissamik malittarisassat, sulisitsisut kalaallisut oqaasilinnik atorfinititsinnissaat akornusissanngikkaat, siunnersuummi oqaasertaliunneqartut aallarnerniarpaat. Sulisitsisut atorfinititsinermi kalaallisut oqaasilinnik salliutitsisinnaanerat, oqaaseqaatini aalajangersarneqassasoq taamaattoq anguniarneqarpoq. Aammattaaq kalaallisut oqaasillit immikkoortinneqannginnissaat erseqissarneqarpoq. Imm. 3-mut oqaaseqaatissatut siunnersuutigineqartut taamaalillutik § 8, imm. 3-mi oqaasertaliunneqartuni aallarnerniarneqartunit pingaarutilimmik sakkortunerupput. Oqaaseqaatini inatsisiorneq uani piviusumik pineqarpoq, tamannalu inatsisiorneperm tunngasumik suleriaatsimi akuerisassaanngilaq.

§ 4-mut oqaaseqaatit malillugit, imm. 3-mut oqaasertaliussassatut siunnersuutigineqartoq, oqaatsit pissutigalugit assigiinngisitsinissamik

inerteqquteqarnerup malitsigeriigaanut naleqqiullugu, kalaallisut oqaasilinnut, inatsisitigut inissisimanermik pitsaanerusumik qulakkeerinninnermut peqataassanngitsoq, inatsisilerinermut tunngasumik isumaqarnarpoq.

Imm. 3-tut siunnersuutigineqartumut oqaaseqaatit aallaavagineqassappata, siunnersuummit siunertarineqartoq suli annertunerusoq isumaqarnarpoq, tassami sulisitsisut pingoarnersiuinissamik pisinnaatitaanissaat periarfissanngortinniarneqarpoq, imaappoq kalaallisut oqaasilinnik atorfinitsitsinermi sulisitsinermilu iluaqutaasumik assigiinngisitsisussaatitaalissapput. Inatsisiliornermi killissarititaasut iluanni tamanna kalaallisut oqaluttunut iluaqutaasumik assigiinngisitsinissamut pisinnaatitaaffittut isigineqassaaq.

Tamanna ataatsimiititaliap siunertarippagu, § 8, imm. 3-mut siunnersuut naqqinneqartariaqarpoq.

Aalajangersagaq assersuutigalugu ima oqaasertaliorneqarsinnaavoq:

” Imm. 3. §§ 4-imiit 7 ilanngullugu aamma § 15 apeqqutaatinnagit, atorfinitsitaanermi atugassarititaasuni kalaallit oqaasiisa atorneqarnissaat pillugit piumasaqaatinik aalajangersaasoqarnissaanut Inatsisartut inatsisaat manna akornutaanngilaq.”

Aamma aalajangersakkamut oqaaseqaatit assersuutigalugu ima oqaasertalerneqarsinnaapput:

“ Inatsisartut inatsisaata assigiinngisitsinissamut inerteqquteqarnera, qinnuteqartunut kalaallisut oqaasilinnut salliutitsinissamut akornutaassannginnea aalajangersarneqassasoq, siunnersuutigineqarpoq.”

Oqaasertaliornerit taakku atorlugit, inatsimmi assigiinngisitsinnginnissamut malittarisassanik akerliunngitsumik, atorfinitsitsinerminni sulisitsinerminilu kalaallisut oqaasilinnik salliutitsinissaq, sulisitsisut aalajangersinnaassavaat.

Taamaattoq malittarisassaq taamatut pissuseqartoq ilaatigut Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Europami Isumaqtigisiissummi artikili 14-imut akerliussammatt, ataatsimiititaliap sianigissavaa, tassanimi takuneqarsinnaavoq, “Isumaqtigisiissummi matumani pisinnaatitaaffit kiffaanngissutsillu akuerineqartut iluaqutigineqarnerat, suaassuseq, inuiattut ilisarnaatit, ammip qalipaataa, oqaatsit, upperisaq politikkikkut imaluunniit allamik isumaqarneq, nunami namminermi pisuuneq imaluunniit inooqatigiiinnngaanneersuuneq, nunami ikinnerussuteqartunik ilaaneq, pisuussutsinut tunngasut, inunngorneq

imaluunniit pissutsit allat suugaluartulluunniit apeqqutaatinnagit isumaqatigiissut qulakkeerneqassaaq”.

Siunnersuutip nassiunneqartup tungaanut ataatsimiititaliap § 8, imm. 3-p allanngortinneqarnissa kissaatigippagu, allannguutissatut siunnersuut siunnersuutigineqartutut naqqinnejassasoq taamaammat innersuussutigissavara, tassami § 8, imm. 3-p aamma oqaaseqaatitaata akornanni ataqtatigiinneq erseqqinnerulissaaq.

Naggataagut ataatsimiititaliap sulilluarnissaanik kissaappara. Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaata tigunissaa qilanaaraara.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Naaja H. Nathanielsen

Naaja H. Nathanielsen